

## OBSAH

Předmluva . . . . .	7
Předmluva k třetímu vydání . . . . .	9

### *Kapitola první*

#### MYŠLENKOVÝ A POLITICKÝ VÝVOJ SOUDOBE EVROPY VE VZTAHU K MODERNÍ DEMOKRACII

(11)

1. Období středověké feudální společnosti . . . . .	11
2. Období absolutní monarchie . . . . .	13
3. Období francouzské a americké revoluce a období vývoje anglické konstituce jako příprava moderní demokracie . . . . .	15
4. Vývoj od liberální buržoasní demokracie k vystou- pení čtvrtého stavu . . . . .	19
5. Od francouzské revoluce k dnešním antidemokra- tickým hnutím v Evropě . . . . .	26

### *Kapitola druhá*

#### SVĚTOVÁ VÁLKA Z LET 1914—1918 A JEJÍ VLIV NA DEMOKRATISACI EVROPY

(32)

1. Příčiny světové války a jejich vztah k demokrati- saci Evropy a světa . . . . .	32
a) Politicko-mocenské příčiny války . . . . .	32
b) Vytvoření nové válečné demokratické ideologie . . . . .	38

c) Vstup Spojených států amerických do války a význam ruské revoluce pro demokratic- kou ideologii války světové . . . . .	44
d) Spory o ideologii války světové . . . . .	48
2. Výsledky světové války z let 1914—1918 s hlediska demokracie . . . . .	57

*Kapitola třetí*

PÁD DEMOKRACIE V EVROPE  
PO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLCE A JEHO PŘÍČINY  
(64)

1. Nepřipravenost evropských národů na demokrati- saci Evropy . . . . .	64
2. Hlavní příčiny pádu evropských poválečných de- mokracií . . . . .	70
3. Komunism a jeho poválečná politika proti demo- kraciím. Reakce buržoasní demokracie na tuto po- litiku . . . . .	72
4. Ultranacionalism autoritativních režimů jako zbraň proti demokraciím . . . . .	82

*Kapitola čtvrtá*

SPOLEČNOST NÁRODŮ  
JAKO VÝRAZ DEMOKRATISACE EVROPY A SVĚTA  
PO VÁLCE Z ROKU 1914  
(88)

1. Vývoj ideje Společnosti národů . . . . .	88
a) Ideoví předchůdci dnešní Společnosti národů . . . . .	88
b) Hnutí mírové v praxi v posledních dvou stoletích . . . . .	92
2. Příprava Paktu o Společnosti národů za války . .	100

3. Společnost národů jako výraz demokratisace vnitřní i vnější politiky hlavních národů evropských a světových . . . . .	105
4. Příčiny neúspěchu Společnosti národů . . . . .	109
a) Rozbor mezi teorií a praxí . . . . .	109
b) Obtíže s hospodářskými a vojenskými sankcemi . . . . .	116
c) Nedůvěra jednotlivých států k politice a k zásadám Společnosti národů . . . . .	118
5. Úpadek evropských demokracií hlavní příčinou úpadku Společnosti národů . . . . .	121

### *Kapitola pátá*

## SOUDOBE ANTIDEMOKRATICKÉ IDEOLOGIE A EVROPSKÁ DEMOKRACIE

(131)

1. Tři základní rozpory mezi režimem autoritativním a demokratickým . . . . .	131
2. Theorie fašismu . . . . .	137
a) Fašism jako reakce a negace politických doktrín XIX. století . . . . .	137
b) Pojem autority ve fašistickém státě . . . . .	142
c) Pojem vůdcovství ve fašistickém státě . . . . .	147
d) Fašistická praxe . . . . .	148
3. Theorie nacionálsocialismu . . . . .	150
a) Nacionálsocialism, pangermanism předválečný a pangermanism dnešní . . . . .	150
b) Volkstum, Blut und Boden, Volksgemeinschaft, Führertum . . . . .	155
c) Pojem práva v nacionálsocialistické teorii . . . . .	160
d) Nacionálsocialism ve svém vztahu k teorii demokratismu . . . . .	165

*Kapitola šestá*  
NA CESTĚ K NOVÉ SVĚTOVÉ VÁLCE  
JEJÍ DEMOKRATICKÝ SMYSL A CÍLE  
(169)

1. Nevyhnutelnost boje za novou evropskou demokracii a svobodu . . . . . 169
2. Dojde opravdu k nové světové válce? . . . . . 178
3. Smysl a úkoly nové světové války . . . . . 187
4. Obnovení mravních a ideových hodnot předválečné demokracie . . . . . 189

*Kapitola sedmá*  
DEMOKRATICKÁ REORGANISACE  
POVÁLEČNÉ EVROPY A SVĚTA  
(196)

1. Nová evropská rovnováha větších politických celků 197
2. Poválečné Německo . . . . . 200
3. Střední Evropa . . . . . 202
4. Spolupráce československo-polská . . . . . 204
5. Otázka národních menšin . . . . . 205
6. Mezinárodní garancie budoucího míru . . . . . 210

*Kapitola osmá*  
PŘEROD A BUDOUCNOST  
POVÁLEČNÉ DEMOKRACIE  
(214)

1. Je vůbec možný přerod poválečné demokracie a její soužití a spolupráce se systémem socialismu sovětského? . . . . . 219
2. Čím by měla být politika v opravdovém demokratickém režimu . . . . . 243

3. Problém stranické oligarchie a otázka vůdcovství v demokracii . . . . .	250
4. Psychologie politického stranictví jako zjev anti- demokratický . . . . .	262
5. Omezení počtu politických stran prostředkem k ozdravení demokracie . . . . .	274
6. Nutnost nového vymezení funkcí politických stran v poválečné demokracii . . . . .	283
7. Poválečná demokracie a problém státní a správní decentralisace . . . . .	292
8. Poválečná demokracie a problém demokratické byrokracie . . . . .	297

*Kapitola devátá*

DOSLOV

(303)

<i>Rejstřík osob</i> . . . . .	307
--------------------------------	-----

*Příloha*

*Fotografie Edvarda Beneše z Aston Abbotts*

*20. května 1944*